

Til: Kunnskapsdepartementet

Fra: Anneken Skaara, student

Høring om Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Jeg viser til høring av 20. oktober 2016 fra Kunnskapsdepartementet med frist for synspunkter og kommentarer innen 20. januar 2017. I det følgende vil jeg komme med noen synspunkter på høringsnotatet.

1. Rammeplanen og barnehageloven

Selv om jeg i stor grad støtter intensjonen om et mer kortfattet dokument som det er lettere å orientere seg i både for personalet i barnehagene, foreldre og andre, har jeg noen bekymringer med tanke på foreslått tekst. For det første er det ikke åpenbart hva som er sitater av barnehageloven, som jeg synes er viktig for å få frem forholdet mellom loven og rammeplanen. Dette regner jeg med at vil komme tydeligere frem i nesterunde.

Videre fører fjerningen av uforpliktende, utdypende tekst i rammeplanen til et større behov for veiledningsmateriell. Temaheftene for dagens rammeplan er gode og interessante, men står for forfatterens regning og kan ikke regnes som offisiell barnehagepolitikk. Likevel fremstår de i stor grad slik all den tid de distribueres av UDIR. Jeg frykter at med et større behov for veiledningsmateriell utenfor læreplanen, at barnehagens innhold flyttes lenger bort fra demokratisk styring.

Det siste poenget jeg vil dra frem med tanke på det juridiske er at det nye utkastet har svært hyppig bruk av skal-formuleringer. Én ting er å pålegge voksne en lang liste med forpliktelser som alle fremstår som like viktige og derfor mister tyngde, en annen er formuleringer som "Barna skal lære (...for eksempel: å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.)"

Rammeplanen er noe annet enn en læreplan, og jeg mener at den ikke skal ha en eneste formulering som forplikter barn til å lære noe som helst, uansett hvor bra det måtte høres ut. Dessuten mener jeg at slike formuleringer også er med på å gjøre barn til passive mottakere av kunnskap og kultur, og ikke medskapere og med allerede eksisterende evne til å for eksempel vise omsorg.. Derimot kan den forplikte barnehagelæreren og personalet til å legge til rette for omsorg, lek, læring og så videre. Jeg håper dere likevel vil moderere bruken av pliktformuleringer også for personalet i barnehagene, som et uttrykk for respekt og tillit til profesjonelt skjønn.

2. Lek og læring

Jeg reagerer på setningen i kapittelet om Barnehagens formål og innhold: "Leken skal være en arena for barnas utvikling, læring, sosiale og språklige samhandling." (Barnehagen skal ivareta barns behov for lek) Det kan godt hende at leken er en arena for alt dette, i hvert fall i blant, men leken er barnas verden, og ikke for de voksne å definere. En formulering om at leken *skal* være læring viser et ekstremt instrumentelt syn på lek, og ingen respekt for leken som selvstendig livsform.

De ulike fagområdene som jobbes med i barnehagen knyttes i stor grad til læring for læringens del og er tydelig rettet mot at barna skal modnes nok til skolestart. Det synes jeg er synd, da samtlige fagområder kan jobbes med for å berike leken og utvide verden for barna, med utgangspunkt i barns naturlige nysgjerrighet. Jeg er særlig skeptisk til kapittelet om Kommunikasjon, språk og tekst, da fokuset i veldig stor grad havner på verbalt språk, som jeg tror kan virke mot sin hensikt i arbeid med barn, som i stor grad uttrykker seg kroppslig. Det er dessuten ikke nødvendigvis i språkgrupper barna bruker språket sitt mest aktivt, men i lek.

Avsnittet som omhandler "Progresjon" kan med fordel skrives om slik at det kommer ennå tydeligere frem at det er barnehagens arbeid fra år til år, innen de ulike fagområder, det skal være progresjon i. Å vektlegge barns progresjon innen ulike fagområder kan føre til en dreining fra den norske barnehagetradisjonen der det ikke legges vekt på individuelle læringsmål, til en mer skolerettet barnehage, og i verste fall åpne for individuell måling av kunnskap og ferdigheter.

3. Livsmestring

At barnehagen skal jobbe for å utjevne forskjeller er en selvfølge, men jeg synes det er påfallende å i hovedsak legge vekt på dette i et avsnitt med tittel "Livsmestring". Det gir assosiasjoner til selvhjelpslitteratur og legger effektivt ansvaret for ulike forutsetninger på enkeltindividet. Ikke bare dét, men ansvaret legges på det individuelle barnet. Kan en virkelig mene at barn som møter utfordringer som selv for voksne kan virke uoverkommelige, *ikke mestrer*? Med det sagt synes jeg det er viktig å sette fokus på hvordan en kan jobbe for god helse både psykisk og fysisk, men oppfordrer til å være ekstremt varsomme i hvilket ansvar som legges på barna.

4. Metodeansvar

Til slutt vil jeg be om at avsnittet om metodeansvar tas med videre fra gjeldende rammeplan, da det fremstår som en dårlig sikring av faglig kvalitet at eiere "forutsettes" å lytte til styrer og pedagogiske ledere. Alle barnegrupper er unike, det som fungerer én plass trenger ikke nødvendigvis å fungere et annet sted, og det skulle bare mangle at en kan stole på barnehagelærerenes egne profesjonelle vurderinger.

I tillegg bør sitatet: «Barnehagen skal ha de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap og innsikt om barndom og barns behov» med videre fra gjeldende rammeplan, da god fagkunnskap er det viktigste for god kvalitet i barnehagen.

Takk for muligheten til å komme med innspill, håper dere lytter til alle svar!

Men vennlig hilsen,
Anneken Skaara
Barnehagelærerstudent, HIOA